

Кіровоградська область
БІБЛІОТЕКА
№ 10
І. П. К. Крушель

МОНТОПЛАН

ЖИВЕМО, БОРЕМОСЬ — ПО ІЛЛІЧУ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ГОТУЄТЬСЯ
ДО ПЕРШОГО БОЮ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання X
№ 75 (1087)

ЧЕТВЕР

26 ЧЕРВНЯ 1969 РОКУ,
Ціна 2 коп.

СЬОГОДНІ
ЛЕНІНСЬКІЙ
КОМУНІСТИЧНІЙ
СПІЛЦІ
МОЛОДІ
УКРАЇНИ —
ПОЛУДЕНЬ
ВІКУ

Малюнок В. ОСТАПЕНКА.

ПІВЛІКОВА ІСТОРІЯ комсомолу України — це свято великого, героїчного шляху тих, хто в роки громадянської війни йшов у бій проти білогардійських полчищ, німецьких, англійських, американських і інших інтервентів. Хто звершував подвиги на трудовому фронті будівництва Дніпрогесу, Харківського тракторного заводу, Магнітогорська і Комсомольська-на-Амурі. Хто в роки Великої Вітчизняної війни захищав Батьківщину на берегах Волги і Дніпра, хто бився на берегах Вісли і Одера, хто штурмував Берлін.

Особливо дороге це свято нам, вете-

ми співали бойові пісні. Любимою була — «Вперед, зорі назустріч». З цієї піснюю трудилися, з нею відпочивали, йшли у бій і перемогали ворогів Радянської влади.

Багато тривожних, безсонних ночей провели комсомольці в окопах сторожових застав, охороняючи і захищаючи рідне місто від численних банд і різних отаманів буржуазно-націоналістичної контрреволюції. Особливо пам'ятні весна і літо 1919 року. На заклик партії більшовиків був мобілізований весь комсомол на боротьбу з бандами Махна і Григор'єва, а в кінці літа — з білогардійською армією Денікіна.

Запам'ятався тривожна ніч 9 травня 1919 року, коли наш комсомольський загін був піднятий по тривозі. Готуючись вступити у бій, ми вишикувались на подвір'ї Московських казарм. До нас уже долітала канонада нашого бронепоезда.

В цей день у бою на підступах до міста, біля станції Канатова, наш комсомольський загін, що входив до Єлисаветградського батальйону комунарів, розбив численну банду Григор'єва. Недобитки-бандити тікали на Знамянку. В цьому бою було взято в полон більше 400 чоловік так званого першого верблюзького полку.

Багато самопожертви і героїзму проявили комсомольці в боротьбі з ворогами молоді Радянської республіки. Не одне молоде життя обірвалося в ті суворі часи. І сьогодні ми згадуємо тих товаришів, що заклали фундамент організації комсомолу Кіровоградщини. Такими були Маслянковський, Дикий, Поволоцький, Ярецька, інші.

Святом всіх поколінь, оглядом бойових справ юнаків і дівчат України є день 26 червня. Зростає юнь Радянської України. Мужніє молода гвардія республіки. В свій 50-річний ювілей комсомол України ще раз демонструє свою відданість партії Леніна, боротьбі за здійснення великих ідеалів комунізму.

І. МАТУСЕВИЧ,
член КПРС з 1919 року.

ПІСНЯ ТРИВОЖНОЇ МОЛОДОСТІ

ранам соколиної сім'ї комсомолу. У ці дні ми, комсомольці 20-х років, переживаємо особливе хвилювання і радість, зустрічаючи цю славу дату.

Ми були комсомольцями в ті суворі і героїчні, багаті революційною романтикою часи, коли, вступаючи в комсомол, кожен із нас разом з комсомольським квитком одержував гвинтівку і патрони, займав своє місце в бойових порядках комсомольських загонів.

Ми, колишні члени Єлисаветградського комітету комсомолу, піонери його перших формувань, с свідками героїчного літопису славних справ Ленінського комсомолу нашого краю.

В Кіровограді на розі колишніх вулиць Петровського та Інгульської, нині вулиць Шевченка і Калініна, розміщався Єлисаветградський міський комітет комсомолу. Не раз у цьому будинку по тривозі збиралися перед боєм обвішані кулеметними стрічками і гранатами хлопці. В очікуванні наказу йти у бій

Біля пам'ятника В. І. Леніну

Надходить зелений ранок,
Розплющую очі квітам.
Стрічки на вітках багряних
Читає прилишклий вітер.
Сонце в нахилі снігів
Осопням жагуче марить.
Де скідає квадратні тіні
Розграфлюють тротуари.
Усмішку Ілліч промішить,
(Він вічно таким зостанеться)
Верхів'ям дзвінним ратні

До нього шалено тягнуться.
В костюмі, в потертім кепі,
Він слово, як час, виважує...
Деся хмар в червневім небі
Пливуть голубими баржами.
А вечір прийде прозорий,
Вогнями майдан обграниць.
І листя, пеняче зорі,
Засвітиться на каштанях.

Валерій ГОНЧАРЕНКО.

— Хлопці, без яких мені було б важко, — так сказав про них бригадир формувальників ливарного цеху сірого чавуну заводу «Червона зірка» Василь Заревнюк.

А вони — в радісному натхненні: щойно довідалися від секретаря комітету комсомолу, що вийшли переможцями ювілейного змагання серед комсомольсько-молодіжних колективів підприємств в області.

Фото О. КОБЦЯ.

В ОБКОМІ ЛКСМУ

ДЛЯ ДАРУНКУ, ДЛЯ РУКОТВОРНОГО

В січні цього року бюро обкому ЛКСМУ прийняло постанову про соціалістичне змагання комсомольсько-молодіжних колективів, первинних комсомольських організацій, комсомольців і молоді, міських і районних комсомольських організацій за гідну зустріч 100-річчя від дня народження В. І. Леніна. До 50-річчя ЛКСМУ підведено підсумки першого етапу змагання.

За високі показники, досягнуті в соціалістичному змаганні на честь піввікового ювілею Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України, бюро обкому ЛКСМУ постановило вручити перехідні Червоні прапори обкому комсомолу:

комсомольсько-молодіжному колективу бригади формувальників ливарного цеху сірого чавуну заводу «Червона зірка» (бригадир Василь Заревнюк),

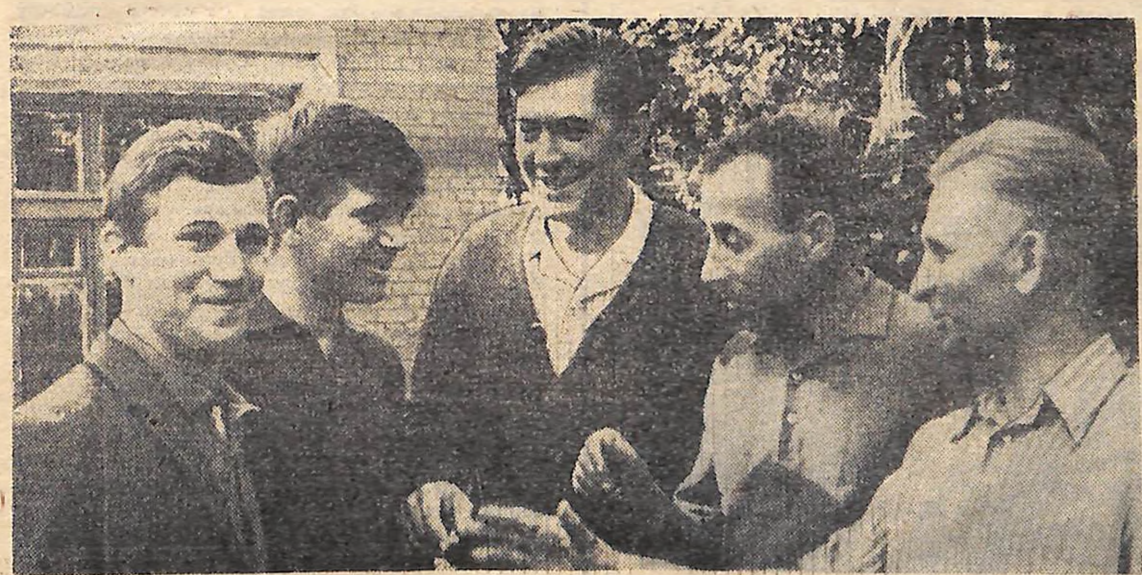
комсомольсько-молодіжному колективу тракторної бригади колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району (бригадир Василь Моторний),

комсомольсько-молодіжному колективу молочно-товарної ферми колгоспу імені Леніна Новгородківського району (групкомсорг Марія Сосновська).

Перехідний приз двічі Героя Соціалістичної Праці О. В. Гіталова вирішено вручити комсомольсько-молодіжному колективу тракторної бригади колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району (бригадир І. Пономаренко).

Перехідний приз вирішено вручити виробничій бригаді Богданівської середньої школи Знамянського району (бригадир Анатолій Мошковський).

Комсомольсько-молодіжні колективи — переможці ювілейного змагання та виробнича бригада Богданівської СШ занесені до Книги пошани обласної комсомольської організації.

ДОРОГИМ ЗЕМЛЯКАМ НАШИМ

В день 50-річчя комсомолу України шлемо вам полум'яний привіт незгасних сердець комсомольців двадцятих років!

Де б ми не жили, де б не працювали, думками і серцем своїм ми завжди були з тими, хто примножував славу рідної Кіровоградщини, виводив її в шеренгу передових областей нашої Батьківщини.

Ми і зараз з вами, дорогі товариші! Адже пісня «З чого починається Батьківщина» звучала в серцях наших задозго до того, як її написали.

Наша любов до Батьківщини починалася з тих місць, де ми народилися і росли, вчилися і працювали, де пройшла наша комсомольська юність, де ми вперше дізналися про великого Леніна, про Комуністичну партію і комсомол.

Наша Батьківщина починалася з Кіровоградщини, успіхами якої ми пишаємося, котру завжди любимо і поважаємо.

Дорогі наші юні друзі, комсомольці Кіровоградщини! Бажаємо вам великих успіхів у труді й особистому житті у другому півстолітті рідного комсомолу України, що тільки починається.

Бажаємо вам зустріти столітній ювілей з комсомольцями двадцяти першого віку!

Комсомольці-ветерани Кіровоградської області: Я. Б. МАСЛЮВ (Ленінград), Г. З. СУБОТНИКОВ (Кабардино-Балкарська АРСР), Д. Я. БАБИЧ-ГОРЬКІВ (Баку), Т. Т. МУХІНА (Харків), М. О. КАМІНСЬКИЙ (Дніпропетровськ), Г. В. АЛЕЙНИКОВА, К. Т. СВЯТЕНКО і З. Я. БЕРЕЗНЯК (Одеса), Н. Я. ЖЕРДІЄВ і Я. Л. ШПОЛІАНСЬКИЙ (Кіровоград).

1923 рік

Група перших комсомольців Олександрії. В центрі — секретар повіткому Клара МОСКОВСЬКА.

НЕ ЧЕКАЙ МЕНЕ, МАМО...

Не чекай мене, мамо, Не виходь на межу. Я в землі Задніпров'я Двадцять років лежу. Не чекай мене, мамо, І не плач уночі. Не болять мені рани

Від ворожих мечів. Не чекай мене, мамо, І живим передай, Щоб від хмар захищали Голубий небокрай. Марія БІЛОНЕНКО. м. Кіровоград.

1943 рік

Молодий хлібороб з села Лозуватого Ульяновського району Архип Машіта вперше з автоматом в руках пішов в атаку. А в травні 1945 він повторив подвиг Олександра Матросова. А Машіті було посмертно присвоєно звання Героя Радянської Союзу.

Ранки, як дзвони

ПАРИС

1.

Автобус починає хитре плетиво околицьких вулиць і різко бере ліворуч. Цей старий чотирьохколісний служачка повільно поведе над гору і, паренті, вирається своїм тупим лобом в огорожу шахтної території.

О шв на сьому Віктор Кондрєв уже приймає до викробської кімнати. Невисокого росту, кремезний, він на ходу вітається, даруючи кому хлопчачу усмішку, кому — жартівливе слово, а кому і просто тензій погляд блискучих блакитних очей. Ного білий чубчик стовбуриться і цю стріху шоразу пригладжує шорстка Вікторова долоня.

Небавом він отримує свою лямпу «Україна-1», одягає каску, яка трохи схидається на панцир черенях, і примує до вентиляційного стовду. Через кілька хвилин «карупа» (вагонетка), напіраючи швидкістю, мчить гірничого електрика четвертого розряду до знайомого штреку.

А над головою, як синій дзвін, гуде літній ранок. Він дивиться про уражене сонце, про сріблясті тонкі осокори та про зелені серпанок різнотрави. Віктор наслуховує його, спинує ритміч руські густі брови. Приржується.

Про цей дзвін знає кожен шахтар, котрий щодня на всю зміну онується в лаву.

2.

А прагдують, Вікторе, як ти і своїм босоніжним ровесниками навшпереди би різною вулицею до річки? Прометі, як червоні пера, плавали на її олов'яній поверхні. А ви мчали, закладаючи ноги вище голови, і з різкою пірпани в рожеві хвилі. Або, розгойдавшись на крилі літака, що не з війни стирчало із землі, плигали солдатиком, підлімаючи райдужні фонтани навколо себе.

А якось Сашко Ярошенко, вожак дівчорі, зорпав усіх вас, і ви відкопали заціаного мертвого птаха. То був наш літак... Ти пам'ятаєш, ви тоді знайшли орден Червоного Прапора, підлетів і плашеш, на якому було надряпано «Кутін». Так звали льотчика, якого потім ховала вся Олександрія...

3.

— Вікторе, — це звертається товариш по роботі Володя Галушка, — в тебе немає кусочка? — Будь ласка. — А гаечний ключ на десять? — Звичайно.

1.

Кімнати Віктора Кондрєва наповнені гаечними ключами, зубилами, відвертками і т. д. Словом, мікроклад інструменту. А без нього ніяк не обійтис. Прішк-електрик, не просто електрик. Це — лікар, який повинен пильно слідкувати за своїми механічними пацієнтами. А їх чимало, і всі вони різноце різні. Конвейєри стрічкові, скрепкові, насосна та магнітна станції, блок керування в лаві, механізований комплекс «Гула». І щоб вони всі тебє слухались, до них теж треба уважно прислухатись.

А Віктор їх (цих «пацієнтів») ще і любить. Цю любов ще з дитинства привив йому батько — Костянтин Васильович Кондрєв, старий шахтар, який уже не один рік працює механіком на цій шахті. Це він одного травневого дня взяв із собою в лаву десятикласника. Той перший в житті спуск в шахту і вирішив подальшу долю Віктора...

4.

Ні, то не дзвін квітлевого ранку. То просивал радісно і смугтливо прощальний шкільний дзвінок. А описи, на випускному вечорі закружляли у врівняному вальсі відшумілі роки.

Розступились, розсунулись, і поділені голубі квартали. До самого світанку торували їх галасливі юрби пишуськини.

— Ну що, комсорге, — прощай, школа! — Але не комсомол.

— Безумовно. І те, що ти три роки був шкільним комсоргом — не прощай...

— Справа не в досвіді. Ного можна набудити, 10-ловне бути відданим тому ідеалу, в який ти щиро вірив.

— Ну що ж, не правильно, хлопче.

Ті носілишувся. Своєю думкою, власною своєму діалогу.

І тут через кілька років ти побачив її... Галю. Хотілося сказати голосно, на весь світ, але уста ледь чути прошепотіли: «Галю...»

— Вікторе, наздоганяй! — це гукнули друзі, від яких ти чомусь відстав.

В ту ж мить сором'язлива дев'ятикласниця з лагідним ім'ям Галина зникла. Розтали в сизому мреві чорне волосся, карі очі і по дитячому припхулі уста...

Зачекай, Вікторе. Нехай вона ще закінчить школу, поступить в Кіровоградський інститут на Інженерний факультет. А тоді вже настане незвичайне 22 квітня 1968 року. День, коли твої батьки будуть святкувати власне срібне весілля, а ви з Галиною своє молодє...

5.

Щели зміни заступник секретаря комсомольської організації шахти 2-3, молодий комуніст Віктор Кондрєв бадьоро крокує до одноповерхової споруди. В комітеті комсомолу на нього чекає приміна листка. На четвертій дільниці сьогодні пущено в дію котлорифер. «Відчутно прирік наш прожектор», — Віктор розминає в цупких пальцях сигарету. І припалює її. Пому, як вачальнику «Комсомольського прожектора», це повідомлення особливо приємне.

Майже місяць тому він разом із своїми «прожектористами» випустив тривожний листок про те, що на сусідній дільниці «мовчить» котлорифер. А це означає, що повітря, яке поступає в лаву, зовсім не прогрівається. І ось — перемога.

Віктор поглядає на годинник і швидко накидає план виступу. Завтра комсомольські збори. І одне з найважливіших питань: виконання молодими шахтарями виробничих обов'язків, в яких на честь ленінського ювілею та 50-річчя ЛКСМУ. Щоправда, їхня бригада слюсарів-ремонтників не шведе. Хлопці працюють на совість. Та і вся друга дільниця.

Віктор на хвилину відсовує обік папери і зустрічається поглядом з Сергієм Єсеніним. Портрет улюбленого поета, вирізаний із журналу «Югосек», висить поруч, над столом. В пам'яті співпають мелодійні рядки, складані в світлі строфи знайомих ще змалечку поетів. Чарівний світ віршів вперше для Віктора відкрив його мати, Тамара Пилипівна, викладач російської мови та літератури...

Але треба поспішати. Ні, не тому, що він скупив за дружиную (хоч і це правда). Вдома Віктора ждуть конспекти та креслення. Він — студент Московського всеосвітнього заочного політехнічного інституту. Частенько доводиться третьокурнику засиджуватись над підручниками до пізньої ночі. Але перемога тим рощеніша, чим напруженіша боротьба...

Автобус гармонікою розтягує дверинга, і Віктор займає місце біля вікна. Поки він дістанеться до центру Олександрії, можна девцятью згадати, позіркувати. Ось, хоч би про це.

Зраз у них на шахті задумали гарну справу: відкрити комсомольсько-молодіжну лаву. Не вистачить молоді? А вв лише самих комсомольців. Чи досить спеціалістів? Так вони ж майже всі навчаються...

Дорога круто побигла вниз і повернула до Олександрії...

Завтра, Вікторе, тебе розбудить дзвін світанку. Та і життя твоє двадцятидвохрічне теж іще ранкове. В ньому ще стільки завбільшого і перлісного, майбутній інженере.

І це добре, що в тебе є неспокійні задуми, і неспокійні друзі. І ранки, як дзвони...

В. ГОНЧАРЕНКО, спецкор «Молодого комунара», Олександрія, шахта 2-3.

1948 рік

Зруйновані міста і села, заводи і фабрики залишилися по війні. Своєю жорстокістю кризовою вона зачепила й Олександрію. Мов злий буряк, проротілася тут хвиля фашистської навали. Та радянські люди, всі, як один, встали за відбудову народного господарства. І в перших лавах вилли комсомольці. На фото ліворуч — відбудова шахт в Олександрії.

1959 рік

Сотні тисячі комсомольців з усіх куточків країни приїхали на будівництво комсомольської будови — Кременчуцької ГЕС. Серед них була і вона, ця мила дівчина (фото вишзу). Хто вона? В даному випадку — електрозварювальниця. А могла бути і штукатуром, і муляром, і бетонницею. Бо вона — рядова трудівниця тисячної армії гідробудівників.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ — ФЛАГМАН

В лютому цього року «Молодий комунар» оголосив змагання на честь 50-річчя Ленінського комсомолу України серед комсомольсько-молодіжних колективів працівників торгівлі області.

Підбито підсумки змагання.

Перше місце і приз газети «Молодий комунар» виборола комсомольська організація центрального універмагу (секретар Ніла Скляниченко). Вона нагороджена Грамотою обласного комітету комсомолу. На Валентину Чайковську, Тамару Курасу, Юлію Постолатій, Олену Халецьку, Ніну Скляниченко, Людю Сергієнко, Ольо Попову чекають творчі відраджєння в прибалтійській республіці. Вони і їх подруги Ніна Козлова, Люда Рибаченко, Валя Котляр, Надя Дзвоник, Люда Степанова, Люба Король нагороджені Грамотами редакції газети «Молодий комунар».

Друге місце в змаганні за дівчатами з міста Світловодська. Людмила Вербицька, Свдокія Мар'янова, Галина Кордонська, Ліда Романченко поїдуть до столиці нашої Батьківщини — Москви. Вони і їх колеги Люда Мазуренко, Люба Козак, Ліда Козонек, Люда Волкова нагороджені Грамотами редакції газети «Молодий комунар».

Переможцями в змаганні стали й дівчата з Кіровоградського міськхарчоторгу Галя Ласточкіна, Люба Шоремет, Валя Огурцова. На них чекає Київ. Іх разом з Антоніною Василенко, Вікторією Ковальчук, Мариною Тимошовой, Світлавою Безугловою редакція нагородила Грамотами.

1968 рік

Їх було більше 400. Кращі жінки, молоді тваринники, робітники, будівельники, які в змаганні на честь 50-річчя ВЛКСМ стали переможцями, зборилися в Кіровограді, щоб вирушити в далеку мандрівку. Поїзд поїз їх до Ульяновська, Казані, Москви. Перед Мавролем вони дали клятву на вірність заповітам вождя.

На знімку: група учасників турнегської мандрівки в Ульяновську. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Мужність

«Ми, комсомольці, випускники Суботцівської середньої школи народилися і вирости в своєму рідному селі. У нас живе і працює немало скромних людей, біографія яких увічнена крилатими сторінками мужності в період Великої Вітчизняної війни. Ми не раз зустрічалися і розмовляли з Миколою Гітатовичем Грузіном, Миколою Яковичем Урсудовим, Кіндратом Семеновичем Чабаном... У ті грізні, буремні роки війни їм було менше літ, ніж нам сьогодні. Але ж які великі справи вершили цими одиоцельцями! Ми щиро влячи відважним землякам за наш радистий і пасажирський день, ми просимо редакцію газети «Молодий комунар» ширше розповісти наших ровесників про мужність комсомольських сердець».

Такого листа надіслали до редакції сьогоднішні випускники Суботцівської середньої школи О. Федченко, В. Коренський, М. Бреславський, Н. Кучай, В. Турька.

МИКОЛА ГРУЗИНУ, як і багатьом його ровесникам, не пощастило: тільки-но склав екзамен за дев'ятий — почалася війна. А невдовзі і до його села докотилася туркт фашистських самодівок, автомашин, мотоциклів... Що робити? Зирнитися з долею і жалити? А чого жалити... Податися до Чорного лісу? Кажуть, там обіймають молоді і наболевші серця туркується партизанський дартів. Вже було, вирішив так і зробити, навіть торбу з харчами приготував, як раптом — А може, й не сніжив. Микола, — і на його плече лягла важка вузлувата рука Григорія Степановича Головіра — бригадира тракторної бригади, що квартирував у Грузінів.

Микола спалахнув: — Не поспішаті? Може, запропонуєте роботу, ярмо? Спокійний погляд Головіра швидко оступив гарячу голову хлопця.

— Підеши у мою бригаду обліковцем. Одного разу Грузін і Головір керували з роботи. Мовчали, повали ступаючи заплітаними чебтями по пожежній траві. «Знову зламалася трактор, десь зникла бочка налього», — думав Микола. — Чи їй би то рук справді?»

Раптом з-за кущів терену висконала людина. Головір різким рухом вихопив з кишені пістолет, вистріляв. Звір лаявся дотую, забився у передсмертних конвульсіях. Але не це вразило Миколу: злітки в Григорія Степановича пістолет?

— Бачив? — якось таємничо всміхнувся Головір. — Гляди, нікому ні слова... — Розумію.

— А коли розуміти, то слухай мене. Зараз вийдемо на Кіровоградський плац. Коли з'явиться німецька машина, я, пригнувшись під ним, буду тиснути серед дороти. Ти мусиш непомітно заширшити до кузова: чи немає там зелених мушкетерських бочків... — А далі? — Побачив.

Хоплючись за кущами шпашили та аканії, Микола впадеться за «пінним» Головіром, що широко розмахуючи руками, ледве пересуває ноги по широкій дорозі. Та ось лочується туркт мотора, а не-

балці. Якщо хоч словом обм'явнети — куля... — Подумав, — видавив із себе Жуковський і, не озирнувшись, майже поїв у напрямку поліції.

Як тут бути? Може Жуковський зразу ж повідомити своїх нових хазів, понується арешти. Треба попередити друзів, мати та сестра нехай боляй на день зникнуть з дому... — Коли на село опустилася сутінки, на околиці загуркотіла візвода та й покотилася в напрямі Гортоніської вилки. А і не через якусь півгодини спитилася Жуковський вантажував перед партизанами важкий кулемет, набой...

За вікнами гуляв віхоло, над столом схилилася діл чистаті. При байдому воєннику каганці відко досереджені обліковця Івана Фондового, Миколи Грузіна.

— Звоблікати не можна, — говорить Микола. — Через день-два фашистські «стипри» позинать Казарні. — Значить треба йти цієї ночі. Невомітно прообратися в череві одного з «стипри», зняти кулемет... — Гуде, зашвибає хуртовинна. Колонна снігом січе обличчя хлопців, замітає сідли.

Перейшли через балку. Ось і вулиця. За завішаними вікнами ледве проглядаються вогніки каганців. Ага, ось і щось чорне, схоже на величку кошику сина, у дворі. Постукали. Риннули двері, на порозі з'явилася жіночка постать.

— Пустіть, тітонько, погіртіть. Хата дихала цвіллом, кидали хлібом. Озирнули всі кутки, підійшли до господарні.

— А де ж фрици? — Самітот десь дудять. Микола Грузін заговорив тітоньку, а Іван тим часом вже шипорив у «стипрі». Але що це? Кулемет з важкого порокового танку знято. Десь сховано.

Розчарований Іван пертає до хати. В сивенній темряві нагається на щось громіздке, загорнуто в брезент, клацнула запальничка. Липенько мов, та не ж кулемет знятий з танка?

Захопивши з собою ще й кілька автоматів, гранат вони месички знову вийшли в зашпінженій стіні, але не повернули на Суботці. Їх шлях проліг у Петропсе, де на них чекали партизани.

Ми розгорнули лише кілька сторінок з суворих буднів комсомольців-випускників Суботцівської середньої школи. Нині Микола Гітатович Грузін працює колгоспним бухгалтером у рідному селі. З неприхованою любов'ю розповідає він нам про своє село, показує рідні вулиці з світляними вікнами, з добримі людьми. І над ним, над його снігами висіє голубим-голубе, наче чорний отвір дула Миколі-стенова волошка, небо, і над його долею плинуть сонячними журавками вічно юні літа...

Валерій ЮР'ЄВ.
Суботці — Кіровоград.

ВСЯ НАША РОДИНА...

Сьогодні в сім'ю нашої республіканської комсомольської організації прийшло велике свято — 50-річчя Ленінського комсомолу. Ступило воно і на поріг нашого ливарного цеху. Чим же зустріли його? Чи не були наші зобов'язання лише гучним словом? Сьогодні ми можемо сказати — ні! І я з гордістю рапортую своїм ровесникам про свою комсомольсько-молодіжну бригаду, яку очолюю вже не перший рік. Ми додержали свого слова.

Десять молодих комуністів та комсомольців з честю тримали трудову вахту. Щозмінне виконання норм у бригаді досягло 150—160 процентів. А ще дуже приємно

мені сказати сьогодні, що ми, формувальники ливарного цеху сірого цвину, на два дні раніше строку виконали урядове завдання. 25 900 штук сівалок і тукорозкидачів до весняної сівби було виготовлено червонозорівцями. Тут частка і нашої праці, бо наші хлопці забезпечили новими деталями цю кількість сівалок. А ще приємніше було на серці, коли дізнались, що молоді хлібороби Ставрополя та Кубані одержали від нас нові кукурудзяні та бурякові сівалки теж раніше на два дні.

Я пригадую ювілейний комуністичний суботник. В цей день вісім годин не стихали формувальні верстати. Вся бригада доталей і вузлів, які ми виготовили за робочу зміну, вистачило на 90 сівалок. Їх ми відправили в колгоспи нашої області, назвавши «комсомольськими сівалками».

Тільки в праці народжується міцна дружба. Законом життя нашої

молодіжної бригади стала відмінна дисципліна, колективний відпочинок, взаємодопомога. А коли хтось із хлопців скибить — всі подадуть товариську руку.

Як і говорив раніше, у бригаді 10 чоловік. Хлопці, без яких мені було б важко. І замало буде, коли скажу, що в них золоті руки, бо в них і серця такі. Михайло Харін, Іван Твердоступ — це перші мої помічники. Адже всі справи, що митимо зробити, вирішуємо разом.

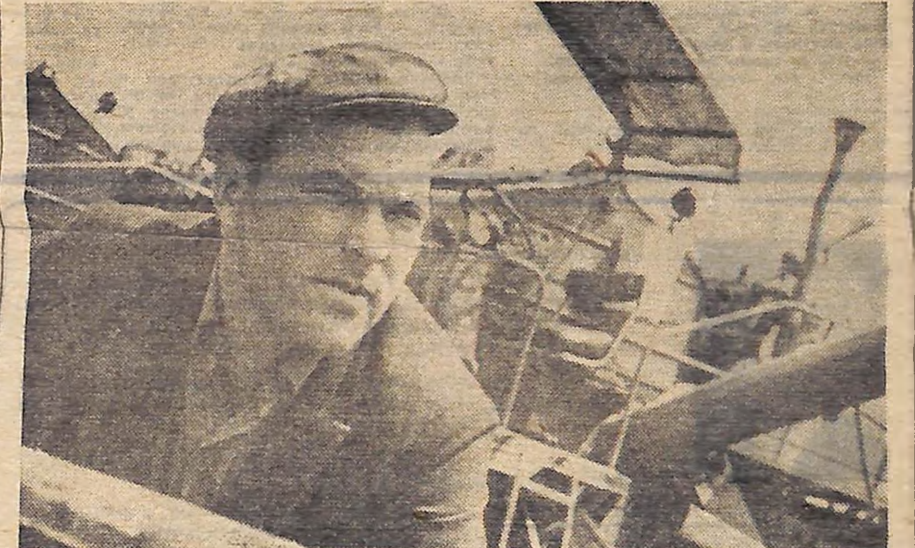
Присмню, що наше праця принесла нам першість у змаганні молодіжних колективів промислових підприємств області. Так і далі триматимемо, щоб 100-річчя з дня народження В. І. Леніна зустріти відмінними показниками.

В. ЗАРЕВНЮК, бригадир комсомольсько-молодіжної бригади формувальників ливарного цеху заводу «Червона зірка», м. Кіровоград.

НАПУТТЯ ГЕРОЯ

Про життя бригади, про виконання цю 30-боб'язань, ваятих на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна розповів С. О. Гончарко на зустрічі з юними земляками — учнями Інгульського СПТУ № 4. Учні В. Орницький, Ю. Рубаненко та директор училища Ф. С. Орленко віз імені колективу сердечно подякували механізаторів за його розповідь.

М. КАРПЕНКО, викладач Інгульського СПТУ № 4.

1969 рік

Переможцем змагання на честь 50-річчя ВЛКСМ бюро обкому ВЛКСМ визначило комсомольсько-молодіжну тракторну бригаду Василя Моторного з колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району.

Ось яке вело, поає... Зелене і лагідне, як море в тиху годину. Люда ЖЕЛІЗНЯК, прихилившись до трактора, мріє. Ще кілька тижнів — і вона, випускниця Бобринецького профтехучилища, повернеться в колгосп імені Леніна Добропольського району. І тхозна, якому буде та трудова стежка. Може, з часом, як і до механізаторів бригади Василя Моторного, прийде слава до неї?

Фото Г. УДОВИЧЕНКА.

ВІСТІ З СВІТЛОВОДСЬКА

міпно». Особливо відзначилася, молоді цеху, що виробляє червону цеглу.

За дві декади червня при плані 274 тисячі штук, молоді виробничники випадали 301 тисячі цеглин. Отже, графік двох декад був перекритий на 30 тисяч штук червоної цегли, з якої можна побудувати чотирикімнатний будинок.

Цьому сприяли вмілі й дужі руки комсомольців цеху Надії Демедій, Раїси Макотри, Надії Склерової та інших. Зміни завдання воєн переможцю на 15 — 20 процентів.

УДАРЦІ ЗМІНИ

Гудуть потужні преси. Дивно штаниються металеві деталі.

В заготовельному цеху заводу металевих конструкцій трудиться ланка штанивальників, яку очолює кандидат в члени КПРС Микола Малеко.

При змінній нормі 10 тонн деталей молоді виробничники Михайло Стружак, Іван Селіменко, Микола Греначов та їхні товариші по роботі 23 червня виготовили для ВЛКСМ кізовальта 20 тонн заготовок. Отже, за зміну — дві норми.

Е. ЯРУШОК.

НАДПЛАНОВНИЙ БУДИНОК

Готуючи гідну зустріч 50-річчю ВЛКСМ, комсомольці заводу керамічних виробів кожного трудового будини працює на «добре» і «вд-

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС «МОЛОДОГО КОМУНАРА»

ВАРВАРІВСЬКІ НОЧІ

Микола СТОЯН — ПОВІСТЬ —

Вона загону не кинула — і санітарка, і мати для бійців, і сама вже безстрашній піхотинець, хоч товариш Соловйов напівворіше показав усім: беріть її і в біг не пускати, беріть усім, як рідну сестру, беріть, як перший цвіт на весні...

— 5. —

Товариш Соловйов ходив по галявині, напружений і серйозний, і його мучили рани, але думав не про них, думав про інше. Згадавав Москву, до якої ой як не близько, і своїх двох синів та дружину, до яких ще далі, думав, і про той ясний день, коли зможуть гарматні...

Перед ним з'явилася Наталя. І він зупинився, ніби лерше зустрів її, дивився на неї з увагою, дивився пажко і ще пажко зітхнув... В ній блищало два життя — її, і те мале, майбутнє, що через два-три роки пролопотить посими ношантами, може і по оцій галявині, по оцій траві, розслескає ручейками джерельну воду, зачепить пальчиками сердиту ожину і закрити на весь ліс:

— Мамочі... Наталя і бігла, і червоніла, Наталя й не дихала, коли б могла — перетворилася б у зелений лист, що шумить над головою, у віяку ясеня, у червону шипшину, у тендітне стебеліще трави, лише б не бачити тих немаче недовольних очей, не чути того важкого зітхання...

Скільки ж гора на землі, не гаснуть пожежі по селах, не стихає там стоїти і плач, людські сльози виповнюють ріки України, скільки лиха впало й на загін, дві рани у товариша Соловйова, не злічити його турбот, а тут ще й вона... І коли б не казали, не попереджували...

— Наталя... Ми прориватимемося до своїх, Тобі з нами буде важко... Ні, ні не думай нічого — важко не пам, а тобі... Я думаю залишити тебе в селі, я посилав розвідників у Варварівку і там тебе приймуть... Не турбуєш і не приносься — приймуть, як рідну, як свою.

Вона не сумнівалася, вона вірила, що приймуть як свою, як рідну, але сказала винувато й благально:

— Я б од загону не хотіла відстати... Загін і він, командир, й усі хлопці —

една у неї рідня, і такої, здавалося їй, не знайти ні за стінами, ні за морями, з того часу, як загинув він, бійці її на своїх руках несуть, хоч вона йшла з усіма...

— Я б од загону не хотіла відстати, — повторила вже схлинувши.

— Скільки ж?... — спитав він і змовк, зникнові від свого питання.

— Шостий місяць...

— Залишайся, Наталя... Треба правді дивитись у вічі. Може, всім нам доведеться й полати у степах. У першому бою, у нас немає патронів, ми всі поранені. А ти мусиш жити. Ти народиш синів чи дочку, може, ми загинемо, ви маєте жити...

Він ще подумав, як те друге життя виросте і змужіє і згадає і очей поранених хлопців, і їхні криваві сліди, і горькі землі, не зможе не віддати, бо кров не забувається.

Шумів ліс, шумів лист, скрипіло гілля, вона відповіла:

— Добре, товаришу командир.

Запаланими очима дивилася на нього, думала лаятиму, згадає їй все, що казав, коли приймав до загону, їй хотілося припасти до нього, гладити рукою його рани, втишити його болі і на весь ліс, на весь світ назвати його батьком, змученого і пораненого товариша Соловйова...

— 6. —

Звернуло з півночі — десь у хащах кричав пугач, грес бійців, охорона вагітної Наталяки і вона четверта, вирушила з Холодного яру. До самого узлісся проводжав їх Соловйов, він мовчав, а Наталя бачила його серце, читала його думи. На узліссі зупинилися і він подав їй руку:

— Що ж, Наталя, — новий він останню річ, — Коли назвала мене батьком, коли не загину, шукатиму тебе всюди, тебе і дитя нашого загону...

Додинами й балками попросували в степ до села Варварівки. Дорога першому бійцеві знайома. Це ж він ходив у розвідку, але й вдень на ній не омивнен вригних дощами канал, чіпкого кориння,

Ще раз кажу: не турбуєш, ти будеш у повній безпеці.

— Товаришу Соловйов, хоч ви й наш командир, дозволяйте мені вас як рідного батька поцілувати.

— Що ж, Наталя, — новий він останню річ, — Коли назвала мене батьком, коли не загину, шукатиму тебе всюди, тебе і дитя нашого загону...

Додинами й балками попросували в степ до села Варварівки. Дорога першому бійцеві знайома. Це ж він ходив у розвідку, але й вдень на ній не омивнен вригних дощами канал, чіпкого кориння,

Ще раз кажу: не турбуєш, ти будеш у повній безпеці.

— Товаришу Соловйов, хоч ви й наш командир, дозволяйте мені вас як рідного батька поцілувати.

— Що ж, Наталя, — новий він останню річ, — Коли назвала мене батьком, коли не загину, шукатиму тебе всюди, тебе і дитя нашого загону...

Додинами й балками попросували в степ до села Варварівки. Дорога першому бійцеві знайома. Це ж він ходив у розвідку, але й вдень на ній не омивнен вригних дощами канал, чіпкого кориння,

а вночі ж хоч в око стрель, темінь така, що за два кроки нічого не видно. Поспішав і поспішав, а день наближався, наближався світанок, за паробом гвалтували собаки.

Як три вартові, як три чорні силуети, стояли три верби біля шляху, оминути їх не омивнеш, то був їхній орієнтир, за ним починалося поле, величка латка соняшників, тільки б туди, бо вже зовсім видно...

— Хлопці — ги-ги-ги! Хлопці! Та вона ж жеребіла! Ото буде подарунок отаманові! Це такого не було за все наше гуляння! На аркані її — і у Варварівку!..

Руки скрутили туго, аж посиніли пальці, коней погналі рясно, і вона бігла і бігла на аркані за вороним конем — у ту ж Варварівку...

А Соловйов довели собі короткій спочинку, він кричів під крилатим дубом, під вже сонному хлопці підказав йому під голову свої шинелі і прикрили шинеллями і ходили тихо, і жодне слово не зирвалося з уст... Він бачив сон, він бачив море, він бачив, як до цього бігло з хвилею, з піни трое хлопців — двоє він пізнав, то були його сини, а хто ж то третій?

— Це пізнаєте, товаришу Соловйов? Я ж Наталя, Наталя Шербань...

— 7. —

Наталя Шербань, невисока, з синими плямами під очима, круглою і бада, голодна й виспажена, з розбитими до крові ногами, стояла недалеко від печі, на білій стіні сокатали розмальовані півники, стопа недалеко від коцери і рогачів, мисок і полушисків, одвічного жіночого знаряддя, одвічної жіночої музики... Чула запах хліба, чула запах смаженої цибулі, кислої капуста, зелені й червоні кола поклали перед очима, ледве стрималася, щоб не впасти — учора ж з'їла жменю зелених горішків, дві жмені ожини та й усе. Їй давали хліба, кілька скибок з останньої хлібини — не ваяла й крихти — вона ж у село йде, а вони в світлі... Ледве стрималася, щоб не рушити до столу — з'їла б небагато: наленку скориночку, ложку капуста...

Зеленя дивився на неї і теж думав свою похмуру, як осиня ніч, думу.

Він рачко обернувся до вікна і подивився на село, на Варварівку...

То було його рідне село! Він кинув його давно, у неповні сімнадцять літ...

Його батько, перший багатий, мав млин, олійницю, молотарку, дві динярки, сорок десятин найродючішої землі, п'ять десятин луку, рибне озеро... Не мав лише здоров'я...

(Далі буде).

СПОРТ

Хроніка змагань

● Особисто-командна першість обласної ради ДСТ «Спартак» з шашок — це вже четвертий вид змагань, що входять до заліку спартакіади цього товариства. Після напруженої боротьби в командному заліку перемогли медики. На другому місці — спортсмени профспілки працівників культури, на третьому — представники комуністично-побутових підприємств. Серед найсильніших шашкістів «Спартак» — І. Романенко, В. Пушкаренко, Л. Кропива.

● В Знаменці закінчилися змагання юних футболістів на приз «Шкіряний м'яч». Серед хлопчиків 1957—1958 років перемогу здобула команда «Метеор» (вулиця Шкільна). В останніх команд, до складу яких входять спортсмени 1955—1956 років народження, перемогли юні футболісти «Вимпелан» (Будинкоуправління № 8). Ці дві команди візьмуть участь в обласних змаганнях на приз «Шкіряний м'яч».

● Давня дружба існує між футболістами Світловодського і Устнівського районів. Останній матч устнівських футболістів провели в Світловодську. Товариська зустріч закінчилася з рахунком 1:1.

ЧЕМПІОНИ ХАРКІВ'ЯНИ

Львів, 24 червня. (РАТАУ). Киянин Валерій Шагунов і харків'янка Любова Задорожна стали переможцями чемпіонату України з шосейних велогонки, які проводилися в шахтарському місті Червонограді.

У командному заліку перемогли харків'яни. На другому місці спортсмени Київської області, на третьому — Львівської.

Ного по праву вважають кращим легкоатлетом Знаменського району. Змагаючись цими днями з найсильнішими сільськими спортсменами області, Вадим Пастернак був в числі кращих десятиборців, ще раз підтвердивши цю репутацію.

Фото П. МАЛЕСЕВА

Іван ЧЕРВОНІЩЕНКО

СПОГАДИ

Сиджу я в глибокій задумі — Літа пригадав молоді. Прості комсомольські костюми — Гордилися ними тоді. Костюми оті і дівчатам, І хлопцям були до лиця. Ми їх одягали із святя, Саджали у них деревця. В степах будували заводи, В тайзі прокладали путі. Недаром казали в народі, Що руки у нас золоті. І тут, в Рощахівці й Полтаві, І там, у далеких степах, Я бачив мозолі криваві На білих дівочих руках. Згадалося все: пароплави, На палубах друзі мої, Байкал, Сінейсь величавий, Безлюдні і дикі краї. Ровеснику мій, це ж над нами Гойдалися стовпи комарів. Згадай, як у лісі почали Багаття вогонь племенив. І холод, і спеку, і бурі, Ударну бригаду згадай, Згадай Комсомольськ-на-Амурі, — Це ж ми обживали той край. Колочі вітри і палатки, Глибокі сніги і тайга — Далекої юності згадки, І кожна мені дорога.

Автор цього вірша наш земляк І. Червоніщенко — комсомолец 20-х років, ударник першої п'ятирічки. Будучи вже незрячим, закінчив Полтавський учительський інститут, оволодів пером. Друкується з 1936 року.

«Цей вірш надсилав, — пише І. Червоніщенко в листі до редакції, — як вітання комсомольцям з наступним 50-річчям ЛКСМУ»

Квиток комсомольський, а рядом Ударника книжка лежить. Моя, молодіжна бригада, Тебе пригадав я в цю мить. Я першу згадав п'ятирічку, Згадав я далекі ті дні, Кузбас, Тракторбуд і Магнітку, Теплушки, знайомі мені. Костюм комсомольський зім'ятий, На грудях три літери «КІМ». Такою ти юність завзята Осталася в серці моїм. Та будуть нові перемоги, В похід комсомольцям іти. І там, де скелясті пороги, Збудуємо іреблі й мости. Не всі ще відкрили ми руди — Оглянемо ж гери круті. Долини обійдемо всюди — І знайдемо скарби оті. В пустелях захопимо води, Життя завиріє і там. Велику помилку природи Поправить судилося нам. Ще будуть нові перемоги. Ракета у Космос летить, Нас кличуть далекі дороги, Нас манять незнані світи. На Місяці першими будем, Не довго й Венері чекать. Ми й Космос об'їздимо всюди, Удача у нас вже така. Як зрілі бентежні поетів, Що рвуться в політ без кінця, Отак хай у вічному леті Клекочуть гарячі серця. Іде будуть нові перемоги, Ми йдем до ясної мети, В Комуни ведуть всі дороги, В Комуни лягли всі мости!

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

П'ЯТНИЦЯ, 27 червня. Перша програма. 11.00 — Для дітей. «Школа азбука». (М). 11.30 — Теленарис. «Романтики океанських шляхів». (К). 11.50 — Телевісті. (К). 12.00 — «Цар і герцеза». Художній фільм. (Кіровоград). 18.00 — «Світлим шляхом Іаліча». (Чернівці). 18.45 — Телевісті. (К). 19.00 — «Література і сучасність». Тележурнал. (К). 20.00 — Кубок СРСР з футболу «Динамо». (Київ) — «Шахтар» (Караганда). 20.45 — Інформаційна програма «День за днем». (Кіровоград). 21.15 — «Естафета новин». (М). 22.00 — «Ми крокуємо по Одесі». Гумористичний огляд. (Одеса). 22.30 — «Клуб любителів пісні». (М).

Друга програма. 20.45 — Спортна передача. (М). СУБОТА, 28 червня. Перша програма. 9.00 — Гімн України для всіх. (М). 9.45 — Новини. (М). 10.00 — «Будьте щасливі»

Музична розважальна програма.

(М). 10.30 — «Вінахідники». Телеклуб. (М). 11.00 — Музичний турнір міст. (М). 12.05 — «Дограні». Мультифільм. (К). 12.15 — Закон колективного життя. (К). 12.30 — «Пісні і прятки». (М). 13.10 — Програма передачі. (К). 13.15 — «На вершинах України». (К). 13.45 — «Здоров'я». Науково-розважальна програма. (М). 14.15 — «Молодість». «Погляд». 15.00 — Телеатлас народів СРСР. «Дагестанська АРСР». (М). 15.30 — Програма кольорового телебачення. (М). 17.00 — В ефірі «Молодість». «Прогноз молодості». (Одеса). 18.00 — Програма кольорового телебачення. «Свято радянської молоді». (М). 21.15 — «Світ соціалізму». (М). 21.45 — «На воєнні». (М). 22.50 — «Вечірній Ленінград». Естрадний концерт. (Ленінград).

ПОКАЗУЄ МІКОЛАЇВ

П'ЯТНИЦЯ, 27 червня. 10.40 — Художній фільм «Темніщі нечери Капюта». 12.00 — Телевісті. (К). 17.15 — Репортаж з художньої виставки. 17.35 — Фільм для дітей. 18.00 — «Світлим шляхом Іаліча». (Чернівці). 18.45 — Телевісті. (К). 19.00 — «Література і сучасність». (К). 20.00 — Кубок СРСР з футболу «Динамо». (К). — «Шахтар» (Караганда). 20.45 — Футбол. (М). 21.15 — Естафета новин. (М). 22.00 — «Ми крокуємо по Одесі». Гумористичний огляд. (Одеса). 22.30 — «Клуб любителів пісні». (М). «Відлучки спортивного світу». (М).

СУБОТА, 28 червня. 12.00 — Актуальний екран. 12.30 — «Пісні і прятки». (Львів). 13.15 — «На вершинах України». (К). 13.45 — Передача «Здоров'я». (М). 14.15 — В ефірі «Молодість». (К). 15.00 — Телеатлас народів СРСР. «Дагестанська АРСР». (М). 15.30 — Програма кольорового телебачення. «Свято радянської молоді». (М). 21.15 — «Світ соціалізму». (М). 21.45 — «На воєнні». (М). 22.50 — Кіножурнал «Новини дня». (М). 23.00 — «Вечірній Ленінград». Естрадний концерт. (Ленінград).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: секретаріату — 29-33-55, відділу пропаганди — 29-35-57, решти відділів — 29-33-55.

«МОЛОДОГО КОМУНАРА» — орган Кіровоградського обкма ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.